

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 59/2020-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. februára 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Romanom Juríkom, PhD., Jazerná 19, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 24 C 127/2016 zo 4. augusta 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co 338/2017 z 5. decembra 2018, ako aj postupom, ktorý ich vydaniu predchádzal, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

■■■■ (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Romanom Juríkom, PhD., Jazerná 19, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 24 C 127/2016 zo 4. augusta 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 338/2017 z 5. decembra 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“), ako aj postupom, ktorý ich vydaniu predchádzal.

2. V zmysle čl. X ods. 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 zo 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec sťažovateľky 17. októbra 2019 prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi, ktorý je v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce členom štvrtého senátu ústavného súdu.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení žalobkyne stranou konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 24 C 127/2016, predmetom ktorého je rozhodovanie o jej žalobe o určenie, že záložné právo neexistuje, smerujúcej proti žalovanej obchodnej spoločnosti TOMA úverová a leasingová, a. s., Májová 1319, Čadca (ďalej len „žalovaná“). Okresný súd (napadnutým) rozsudkom sp. zn. 24 C 127/2016 zo 4. augusta 2017 žalobu sťažovateľky zamietol, žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania a zrušil predbežné opatrenie, ktoré predtým nariadil uznesením sp. zn. 23 C 16/2016 z 2. marca 2016. Krajský súd, rozhodujúc o odvolaní sťažovateľky, (napadnutým) rozsudkom sp. zn. 4 Co 338/2017 z 5. decembra 2018 označené meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení zákona č. 87/2017 Z. z. (ďalej aj „CSP“) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich (v záhlaví tohto uznesenia označených) práv napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj postupom, ktorý ich vydaniu predchádzal.

4.1 Sťažovateľka (v podstate) argumentuje, že všeobecné súdy v jej veci postupovali formalisticky, keď neprihliadli na jej námietku premlčania záložného práva žalovanej, ktorou sa okresný súd vôbec nezaoberal a krajský súd v tejto súvislosti konštatoval absenciu návrhu sťažovateľky ako žalobkyne na zmenu žaloby. Sťažovateľka tvrdí, poukazujúc na § 124 ods. 1 CSP (podľa ktorého sa každé podanie posudzuje podľa jeho obsahu, pozn.), že zmenu žaloby (v podobe námietky premlčania) navrhla a súdy sa ňou mali zaoberať. Keďže však súdy „neprihliadli na procesný útok sťažovateľky“ a „nerozhodli o pripustení ani nepripustení zmeny žaloby“, na jej postavenie to malo „značný dopad“.

4.2 Sťažovateľka tiež uvádza, že „napadnuté rozsudky sa týkajú veľmi citlivej oblasti výkonu záložného práva“ a súdy „nebrali na zreteľ“ ani to, že záložný veriteľ (t. j. žalovaná, pozn.) „pristúpil k výkonu záložného práva *contra legem*, v rozpore s § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka, priamym predajom nehnuteľnosti určenej na bývanie (rodinného domu), kde sťažovateľka s rodinou aj býva“.

4.3 Samotnú prípustnosť ústavnej sťažnosti sťažovateľka odôvodňuje najmä takto:

„Dovolanie nie je efektívnym prostriedkom nápravy. Ústavný súd už v minulosti a contrario uviedol, že nemá právomoc rozhodovať o ústavnej sťažnosti, ak sťažovateľ súčasne podal dovolanie (napr. I. ÚS 169/09, III. ÚS 179/2013, III. ÚS 80/2018). Z mnohých iných rozhodnutí ústavného súdu ale vyplýva prípustnosť podania ústavnej sťažnosti bez vyčerpania dovolania, ktorého charakter mimoriadneho opravného prostriedku, osobitne dnes, v čase účinnosti Civilného sporového poriadku, je konštruované značne reštriktívne, a i napriek prekonaniu uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 VCdo 2/2017 o vylúčení kumulácie dovolacích dôvodov, naďalej nemožno v dovolacom konaní súčasne riešiť zmätočnosť a nesprávne právne posúdenie veci (uznesenie 1 VCdo 1/2018).“

5. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4 Co 338/2017-155 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, č. k. 24 C 27/2016-97, porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní pod sp. zn. 4 Co 338/2017 a rozsudkom, č. k. 4 Co 338/2017-155, a postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní pod sp. zn. 24 C 27/2016 a rozsudkom, č. k. 24 C 27/2016-97, porušené bolo.

3. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4 Co 338/2017-155, zrušuje.

4. Rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č. k. 24 C 27/2016-97, zrušuje a vec mu vracia na nové konanie.

5. Okresný súd Bratislava III a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie vo výške 5 000 eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohoto nálezu.

6. Okresný súd Bratislava III a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohoto nálezu.“

II.

Relevantné ustanovenia právnych predpisov

6. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

11. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

12. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

15. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

16. Podľa § 355 ods. 1 CSP proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

17. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1 K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu, ako aj postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal

18. Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd a právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Podstata a účel princípu

subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodiť ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže, resp. mohol domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred inými orgánmi verejnej moci, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

19. Sťažovateľka v posudzovanej veci namieta, že k porušeniu jej v ústavnej sťažnosti označených práv došlo (aj) napadnutým rozsudkom okresného súdu (a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu), ktorým bola zamietnutá jej žaloba o určenie, že záložné právo žalovanej neexistuje. Z § 355 ods. 1 CSP (citovaného v časti II tohto uznesenia, pozn.) vyplýva, že proti označenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie mala sťažovateľka právo podať odvolanie (čo aj urobila), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd (čo aj svojím napadnutým rozsudkom urobil). Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky proti napadnutému rozsudku okresného súdu tak za daných okolností vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať toto rozhodnutie prvoinštančného súdu (vrátane konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo).

20. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku okresného súdu (a postupu, ktorý jeho vydaniu

predchádzal) odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

III.2 K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal

21. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv garantovaných ústavou, listinou, dohovorom a dodatkovým protokolom aj napadnutým rozsudkom krajského súdu (vrátane konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo), ktorým odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní sťažovateľky ako žalobkyne, napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Kľúčovou (a v podstate jedinou) sťažnostnou výhradou sťažovateľky smerujúcou proti napadnutému rozsudku krajského súdu je jej námietka, že odvolací súd sa riadne (resp. správne) nevysporiadal s otázkou, či sťažovateľka v priebehu prvoinštančného konania navrhla zmenu žaloby, a teda či okresný súd mal povinnosť o návrhu na zmenu žaloby osobitne rozhodnúť.

22. Ústavný súd aj vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti poukazuje na subsidiaritu svojej právomoci (zakotvenú v čl. 127 ods. 1 ústavy), z ktorej vyplýva, že jeho právomoc je v zásade (okrem výnimočných prípadov) uplatniteľná až po vyčerpaní riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré právna úprava subjektom zúčastneným na konkrétnom konaní pred orgánom verejnej moci v záujme ochrany ich práv (vrátane základných práv a slobôd) poskytuje. Z okolností posudzovanej veci pritom vyplýva, že sťažovateľka aj vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu mala k dispozícii účinný prostriedok nápravy (vo forme dovolania), ktorý však (podľa jej vlastného vyjadrenia v ústavnej sťažnosti) nevyužila. Z vymedzenia dovolacích dôvodov (resp. dôvodov prípustnosti dovolania) v Civilnom sporovom poriadku, ako aj z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“; pozri napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo 10/2017, m. m. sp. zn. 4 Cdo 373/2015, *a contrario* sp. zn. 4 Cdo 1193/2015) je totiž zrejmé, že (aj sťažovateľkou namietané) nerozhodnutie o návrhu žalobcu na zmenu žaloby zo strany súdov nižšej inštancie môže zakladať prípustnosť (a dôvodnosť) dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

[resp. predtým podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, pozn.].

23. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na svoj už opakovane vyslovený názor, že ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby sporová strana domáhajúca sa ochrany svojich základných práv sama rozhodla o tom, či sa jej bude domáhať v konaní pred všeobecnými súdmi alebo ústavným súdom. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy nepochybne vyplýva, že pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu musí strana konania vyčerpať všetky riadne i mimoriadne opravné prostriedky, resp. iné prostriedky nápravy, ktoré sú jej dostupné v konaní pred všeobecnými súdmi (napr. IV. ÚS 124/2019). V kontexte uvedeného neobstojí argumentácia sťažovateľky, ktorou odôvodňuje nepodanie dovolania vo svojej veci, že dovolanie „*osobitne dnes, v čase účinnosti Civilného sporového poriadku, je konštruované značne reštriktívne*“. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže v konkrétnom prípade uskutočniť dovolacie konanie, totiž patrí v konečnom dôsledku do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu, ktorý nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd, a právomoc ústavného súdu preto nemôže predchádzať právomoci všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96) – samozrejme, ústavne konformný výklad ustanovení o vlastnej právomoci najvyšším súdom ako dovolacím súdom je v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmateľný vrátane hľadiska zákazu odmietnutia spravodlivosti (k tomu pozri aj predchádzajúci bod). K tvrdeniu sťažovateľky, že „*naďalej nemožno v dovolacom konaní súčasne riešiť zmätočnosť a nesprávne právne posúdenie veci*“, je potrebné uviesť, že vývojom judikatúry platí, že také dôvody možno kumulatívne uplatniť, avšak úspech námietky zmätočnosti primárne vyvolá zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia (teda procesný úspech dovolateľa). V dôsledku uvedeného ku skúmaniu námietky nesprávneho právneho posúdenia veci už pri dotknutom rozhodovaní dovolacieho súdu nedôjde, podľa obsahu ústavnej sťažnosti však táto smeruje práve k už popísanej námietke zmätočnosti. V konečnom dôsledku z ustanovenia § 124 zákona o ústavnom súde, ako aj zo stabilnej judikatúry ústavného súdu (m. m. napr. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, IV. ÚS 49/2010,

IV. ÚS 453/2010, II. ÚS 434/2016) jednoznačne vyplýva, že okrem výnimočných prípadov (napr. ak podanie dovolania v konkrétnom prípade zákon výslovne vylučuje) sa lehota na podanie ústavnej sťažnosti (aj) vo vzťahu k rozhodnutiu napadnutému mimoriadnym opravným prostriedkom považuje za zachovanú, ak je ústavná sťažnosť podaná v zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehote od doručenia rozhodnutia o podanom mimoriadnom opravnom prostriedku (čo sa primárne týka námietok proti porušeniu základných práv, ktoré nebolo možné uplatniť v dovolacom konaní, kým iné námietky sťažovateľa podliehali dovolaciemu prieskumu).

24. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka (zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom aj v konaniach pred všeobecnými súdmi, pozn.) v posudzovanej veci pred podaním ústavnej sťažnosti nevyčerpala všetky právne prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv a slobôd priznával (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a jej subjektívne presvedčenie o neefektívnosti prípadného podania dovolania v jej veci nemožno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti uplatnením zásady *ratione temporis* odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde (v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde) ako neprípustnú.

25. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu